

LEDERFORUM

NR. 4/2019 – 17. ÅRGANG. LEDERBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE. KMSPEIDER.NO

LEDERKONFERANSEN: En fantastisk helg på Lillehammer. **ROVERSIDENE:** Gode opplevelser som stab på Peffttival. **QUIZ:** Test dine speiderkunnskaper. **INTERVJU:** Eline Marie Grøholt er leder for 1,2 millioner speidere. **MITT FJELL:** Etne, du fagre! **VEKST:** Fem nye speidergrupper i år.

3 **TA MED EN VENN!**

Leder

4 **LEDERKONFERANSEN 2019**

Les om lederkonferansen for rovere og ledere som ble arrangert siste helg i oktober på Lillehammer.

8 **EN ENKLERE SPEIDERHVERDAG**

Fem steg til hvordan du kan få en oversikt over hvilke små og store oppgaver en speidergruppe må løse og hvordan å fordele disse.

10 **LANDSSTYRET HAR ORDET**

Landssjef Gunvor og viselandssjef Thor Andreas lurer på hvem eller hva du ville tatt med på en øde øy.

11 **LYS I MØRKET**

Andakten er skrevet av speiderleder Sidsel Grønlund.

12 **ROVERSIDENE**

Les om årets roverfemkamp og hvor spennende det er å være i stab på Pefftival.

14 **FORBUNDSNYTT**

Store og små nyheter fra organisasjonen.

16 **VEKST**

I høst er det startet opp fem nye KFUK-KFUM-speidergrupper.

17 **QUIZ**

Frisk opp dine speiderkunnskaper med lederforums quiz.

18 **INTERVJU**

Bli kjent med Eline Marie Grøholt som i august ble valgt som leder for Europakomiteen til WAGGS.

22 **MITT FJELL**

Lillian Frette Litlehamar tar oss med hjem til de fagre Etnefjellene.

24 **ARRANGEMENTSINFO**

Aktuelle arrangementer.

Er det noe jeg ønsker så
er det at vi skal bli enda
flere rundt leirbålet.

Ta med en venn!

HUSKER DU vervekampanjene fra da du var yngre, hvor du kunne vinne premier hvis du vervet en venn? Var du en av storververne som alltid fikk med venner på speideren, håndballen eller i korpset? Kanskje tok du med en venn på noe en gang, hvor de fant sin interesse og tilhørighet?

SOM BARN ER det å inkludere hverandre en del av hverdagen. Man blir med hverandre hjem, inviteres med i leken, tas med på fritidsaktiviteter eller inviteres i bursdag til hverandre. Og mange voksne er heldigvis opptatt av at det skal være slik. Vi prøver å sørge for at alle skal være inkludert, sier at alle må være velkomne.

JEG TENKER AT vi av og til kunne vært flinkere til å invitere oss voksne innimellom også. At vi noen ganger burde ta på oss ververollen som vi inntok som barn og spørre om folk vil bli med. Kanskje tror vi at vi allerede er gode på det, men Frivillighetsbarometeret fra i år viser faktisk at 62 prosent av befolkningen ikke har blitt forsøkt rekruttert til frivillig arbeid det siste året. Og vel så interessant, 52 prosent av de som ikke er frivillige kan tenke seg å gjøre frivillig arbeid.

HER FINNES DET JO et stort potensiale for å verve flere speiderledere! I vår nye strategi for 2020–2025 er et av fokusområdene at vi rekruttere og utvikler flere gode ledere. Et enkelt tiltak for å bli flere er at vi alle inviterer med oss en venn, en nabo, en studiekamerat eller en kollega inn i organisasjonen vår. Det koster veldig lite å spørre. Kanskje kan vi sammen bidra til at antall personer som ikke er spurt om å bli med, er mye lavere neste år?

VI HAR EN VISJON som sier at «rundt våre leirbål er det plass til alle». Det er en visjon som gjør meg stolt og glad, for er det noe jeg ønsker så er det at vi skal bli enda flere rundt leirbålet. La oss begynne med å åpne opp og invitere inn!

Ragnhild

REDAKTØR AV
LEDERFORUM

Nr. 4/2019
17. årgang
Lederblad for Norges KFUK-KFUM-speidere

Redaktør:
Ragnhild Erevik Fosse / ragnhild@kmspeider.no

Redaksjonskomité:
Katrine Andersen
Monica Helgesen

Utgiver:
Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO
Tlf: 22 99 15 50
post@kmspeider.no
kmspeider.no
facebook.com/kmspeider

Org.nr: 971.274.018
Bankgiro: 3000.16.88487

Landssjef: Gunvor Meling
Generalsekretær: Svein Olav Ekvik
Layout: Helene Moe Slinning / strokdesign.no
Trykk: 07 Media AS
Forsidefoto: Lars T. Røraas
Opplag: 3700

Lederforum er
trykket på miljø-
vennlig papir.

TEKST > Ragnhild Erevik Fosse //
FOTO > Tomas Liberg Foshaugen, Ragnhild Erevik Fosse og Katrine Stenerud Andersen //

ANDERSEN Omvisning
i Malhaugen
for ungdomsdel
av skolekomiteen
i Malhaugen

LEDERKONFERANSEN 2019

Vi utvikler fremtidens ledere!

Siste helgen i oktober samlet rovere og ledere seg for å delta på årets Lederkonferanse. 280 deltakere inntok Lillehammer for en helg med inspirasjon, erfaringsutveksling, opplevelser og nye og gamle bekjenskaper.

TEMA FOR KONFERANSEN var «Vi utvikler fremtidens ledere» og programmet besto av flere kurs knyttet til modellen «Lederstien». Kursene handlet om hvordan vi tiltrekker oss og tydeliggjør behovet for ledere i speidergruppa, tenker fremover og planlegger rekruttering og gruppas behov. Deltakerne hadde på forhånd valgt hvilke kurs de ville delta på og kunne på den måten sette opp sin egen konferansepakke tilpasset egne behov og ønsker.

LØRDAG ETTERMIDDAG var det klart for å oppleve mer av hva idylliske Lillehammer hadde å by på. Det var lagt opp til en rekke aktiviteter man kunne delta på. Noen fikk prøve seg på curling, andre var på omvisning i gamle hus på Maihaugen, mens noen benyttet anledningen til å bli med på topptur. På hotellet hadde alle tilgang til spa- og velværeavdelingen og flere tok en velfortjent pause der underveis i programmet. På kvelden ble det dekket opp til festmiddag hvor en tryllekunstner sto for underholdningen, til latter og forundring fra forsamlingen.

I TILLEGG TIL KURS og aktiviteter var det mulig å delta på mentortime, besøke ulike stands eller være med på roverkontaktsamling og kursholderlounge. Lederfresen, hvor man i løpet av helgen skulle gjennomføre ti av tretti punkter, holdt aktivitetsnivået på topp i helgen. Flere benyttet muligheten til å jogge opp hoppbakken for å ta selfie med speiderskjerf.

LEDERKONFERANSEN SAMLET rovere, ledere og foresatte i alle aldre, fra den yngste på 15 år til den eldste på 74 år. Hele 44 % som deltok var under 26 år. I løpet av helgen ble det stiftet mange nye bekjenskaper og det var fint å føle på det store fellesskapet vi har som ledere i KFUK-KFUM-speiderne. Bli med på neste Lederkonferanse høsten 2021!

GODE SAMTALER: Tor Johannessen, Elin Evenrud og Madeleine Ulstein deler av sine erfaringer.

SHOW: Tryllekunstner Hans Grane sørget for latter i salen under festmiddagen.

CURLING: Rovere og ledere i aksjon på isen.

FESTMIDDAG: God stemning under middag på lørdag.

Ressurser fra Lederkonferansen

PÅ LEDERKONFERANSEN kunne deltakerne delta på en rekke kurs. På kmspeider.no/lederkonferansen finner du nyttige ressurser fra helgen og presentasjonene fra alle kursene. Flere ressurser og verktøy til bruk i egen speidergruppe finner du også på kmspeider.no/lederstien.

VAR DU IKKE på lederkonferansen, eller har du lyst til å delta på flere kurs? På kmspeider.no/arrangementer finner du en oversikt over alle kurs som forbundet arrangerer. Kursmenyen er levende. Nye kurs kan komme til og andre fjernes. Det betyr at dersom det er emner du og dine medledere savner, så kan du kontakte forbundskontoret, og så kan vi se om vi kan lage et kurs etter deres ønsker. Det er mulig for grupper, sammenslutning av grupper og kretser å bestille kurs som avholdes lokalt hos dere. Les mer om dette på kmspeider.no/ledere.

HVORDAN KAN DU GJØRE DET ATTRAKTIVT Å VÆRE LEDER I DIN SPEIDERGRUPPE?

Lederstien er et verktøy for å lede frivillige i KFUK-KFUM-speiderne. Modellen viser hvordan vi kan dele opp det vi gjør i speideren i tidsavgrensede oppgaver, som vil gjøre det lettere å rekruttere nye og utvikle de lederne vi har.

Lederstien tar for seg prosessen med å rekruttere, utvikle, støtte og fornye engasjementet i speideren. Modellen kan brukes for alle rovere, ledere og assistenter som har et verv, alt fra utstyrsansvarlig i speidergruppa til landsleirsjef.

Ledere er en viktig ressurs som fortjener å bli fulgt opp, gis rom for utvikling og variasjon i ansvarsoppgaver, og det er viktig at de prioriteres. Hvem har ansvaret for å overføre kunnskap og erfaringer og lede de menneskelige ressursene hos dere?

Hvis dere bruker hele eller deler av denne modellen vil dere tydeliggjøre hva dere gjør, gjøre det enklere å få inn nye ledere og beholde lederne dere har. Det er viktig at det er en ansvarlig leder som følger opp trinnene i modellen for den personen som tar på seg et verv. Lederstien er ment som et verktøy som kan brukes i deres gruppe, og kan tilpasses etter deres behov. Lederstien og nyttige ressurser knyttet til hvordan bruke den i din speidergruppe finner du på kmspeider.no/lederstien.

----- Disse kursene ble arrangert på Lederkonferansen -----

DEL 1: REKRUTTERING OG AVTALE

Hvor vil din gruppe være om 5 år?

Hvordan kan dere planlegge strategisk for speidergruppa og bruke de ressursene dere har, setter mål, delegerer og fordeler ansvar?

Tydeliggjør roller i gruppa

Gjør det attraktivt å bli leder hos dere ved å synliggjøre hva det innebærer og lær å lage rollebeskrivelser.

Innføringskurs: Hva er speiding?

Kurs om speidermetoden, organisasjonen, verdiene våre, hva det vil si å være leder hos oss, kort om speiderprogrammet og ressurser.

Hva skal til for at unge ledere blir?

Hvordan kan vi i større grad rekruttere internt og fordele oppgaver på en ny måte? Hvordan kan gruppa eller kretsen arbeide for å beholde de unge slik at de fortsetter og får utviklet seg til å bli gode ledere?

Forventningsavklaring ved ny rolle

Når vi tar imot nye ledere eller ledere får nye verv er det viktig med en avtale og en grundig forventningsavklaring.

DEL 2: STØTTE FOR UTVIKLING

Ledertrening i forbundet - hvilke lederkurs har du muligheten til å delta på?

Bli kjent med det forbundet har av ledertrening og ressurser for opplæring.

Lederfelleskap

Lederomsorg og et godt lederfelleskap er en viktig støtte for våre speiderledere. Få mange gode tips og triks til hvordan dere kan bygge et godt lederfelleskap.

Dialog og forebygging av konflikt

Kurset gir en introduksjon til Marshall Rosenberg sin modell for ikkevoldskommunikasjon.

Coaching

Coaching er veiledning og motivering av mennesker, uansett alder.

Prosjektledelse

Lær mer om hvordan du kan dra nytte av prosjektledelse i rollen som speiderleder.

Teamroller

Lær mer om Belbins teamroller, hvilken rolle du oftest tar og hvordan dere kan jobbe bedre sammen ved å være klar over hvilke roller du velger i teamarbeid.

DEL 3: FORPLIKTELSE TIL GRUPPA

Avslutning og evaluering

Etter endt arrangement, prosjekt eller på slutten av et semester må man se tilbake på det som har skjedd. Stod det til forventningene? Nådde vi målene?

Hvordan skape tilbakemeldingskultur

For å utvikle oss, lære og forbedre det arbeidet vi gjør trenger vi tilbakemeldinger.

Gi nye utfordringer

Etter en periode kan det være lurt å rotere på verv og arbeidsoppgaver for å holde engasjementet oppe. Det kan også oppstå endringer i livet som gjør at man flytter eller andre ting som gjør at man søker nye utfordringer.

Beholde ledere

Dette kurset ser på ulike metoder for å anerkjenne frivillige og deler erfaringer om hva som skal til for å beholde ledere.

Hvordan kan dere få lederstien til å fungere?

Denne økten er for gruppeledere, kretsledere og kretsleirstab. Kurset tar for seg hvordan du kan bruke lederstien hos dere for å lede og følge opp frivillige.

PÅFYLL: Det var mange kurs å velge mellom på konferansen. Her forteller Magnus Heltne om hva som skal til for at unge ledere skal bli i speidergruppa.

FEM STEG

til en enklere
speiderlederhverdag

I en speidergruppe er det mange små og store oppgaver som må løses. Har lederne i gruppa satt seg ned for å fordele disse på en hensiktsmessig måte? Hvis dere bruker litt tid på dette vil dere kunne jobbe mer effektivt, få mer oversikt, og det blir også lettere å spørre andre om å hjelpe til når dere vet akkurat hva dere trenger hjelp med!

1

FÅ OVERSIKT OVER OPPGAVENE

Skriv ned alt som må gjøres i løpet av et år, både store og små oppgaver.

Planlegge møter

Medlemshåndtering/Hypersys

Bestille merker

Sende informasjon

Tørke telt

Lede møter

Kjøpe mat til tur

Kjøre til leir

Vedlikehold

Søke penger

Ta i mot påmelding til tur

Utstyrskontroll

2

HVA KREVER OPPGAVEN?

I oppgavene dere har skrevet opp er det sannsynligvis noen som er omfattende, og noen som er enkle. Noen krever visse ferdigheter, mens andre kan hvem som helst gjøre. Kanskje krever noen oppgaver politiattest, eller førerkort. Sett opp dette i en tabell for å få oversikt.

Tenk også på om oppgaven krever at man bor der hvor speidergruppen er, eller om det kan gjøres digitalt. Kanskje noen oppgaver er fine for borteboende rovere, foreldre med turnusjobb eller andre som vil være med «en gang iblant»?

OPPGAVE	LOKALT/ EKSTERNT	POLITI- ATTEST	FERDIGHET	HYPPIGHET
Møteplanlegging		Nei	Kjenne til programmet	1 gang per måned
Medlemslister i Hypersys	Begge	Nei	Grunnleggende dataferdigheter	Fortløpende
Søke penger	Begge	Nei	Kjennskap til søknadsordning	Hvert semester
Lede møter	Lokalt	Ja	Godkjent leder	2 ganger per måned
Kjøpe merker	Begge	Nei		1 per måned

3

HVILKE OPPGAVER KAN KOMBINERES?

Er det noen oppgaver som er hensiktsmessige å kombinere? Eksempelvis kan det være fort gjort for personen med ansvaret for medlemssystemet å opprette arrangementer og ha oversikt over påmeldinger.

4

FORDEL OPPGAVENE PÅ LEDERNE

Når dere har fått oversikt over hva som må gjøres og fordelt i passende roller kan dere fordele oppgavene på lederne dere har med dere. Da får alle oversikt over hva de sier ja til, og ledergruppen unngår misforståelser rundt ansvar, og dere unngår at én sitter med alt det ekstra.

5

SPØR OM HJELP!

Når dere har fått oversikt over oppgavene og fordelt det viktigste sitter dere kanskje igjen med noen oppgaver, og hva som kreves for å gjøre dem. Da vet dere nøyaktig hva dere skal spørre om hjelp til, og hvem dere kan spørre! Lag gjerne korte stillingsutlysninger for å «selge inn» jobben.

Skriv lederavtale!

Om alle lederne skriver en kort lederavtale blir det enkelt for alle å forholde seg til lederrollen. Husk å få med oppgaver, forventninger og varighet. Se eksempel på kmspeider.no/lederstien.

Kan disse to kombineres?

GEIR
Enhetsleder

Utstyrsansvar
Økonomiansvarlig

Kan disse tre kombineres?

KATRINE
Listesjef

Påmeldinger
Medlemsservice
E-postlister

HALVARD
Programsjef

Kjøpe merker
Planlegge møter

Spør direkte!

Det fungerer bedre å spørre en til en enn i en større forsamling. Da kan du også tilpasse budskapet, og si «Jeg tror du passer perfekt til denne rollen fordi...»

Kjære leder!

HVEM – ELLER HVA – ville du tatt med til en øde øy? Det er kanskje lettere å velge seg en ting enn en person. Speiderkniv, tennstål eller bibel kan være noen eksempler. Mange velger seg noe praktisk, for å klare seg hvis en nå skulle ende opp uten de grunnleggende behovene dekket. Andre går for noe som gir nærhet til det man er borte fra.

Men hvis du måtte valgt en person – hva legger du vekt på da? Tar du med deg noen du kjenner ut og inn? Kanskje en du har drømt om å bli kjent med, et forbilde eller en kjendis? Velger du noen som er mest mulig lik deg selv, eller prøver du å komme frem til en som er mest mulig annerledes fra deg selv? Hvordan vil valget du tar, påvirke opplevelsen din til slutt?

En god patruljefører vet at dersom alle i patruljen er gode til det samme, kan endel oppgaver bli vanskelig å gjennomføre. Hvis alle er kjempegode på det praktiske, blir det vanskelig å løse teorioppgaver. Det hjelper heller ikke om patruljen er supergod

i førstehjelpsteori, hvis ingen klarer å bandasjere når ulykken er ute. Hvis patruljemedlemmene er gode på ulike ting, kan de utnytte hverandre til å nå målene.

Sånn kan vi ha det i ledergruppa også. Det er ofte lettere å samarbeide med en som synes de samme tingene som deg er viktig. Men like mye som vi trenger å ha speidere som er gode til ulike ting, trenger vi også at lederne viser den samme variasjonen. Den praktiske, den teoretiske, den følsomme, den omsorgsfulle, den med historiene, den med alle de nye ideene, den som er ny, den som alltid har vært med.

Hvordan kan vi bli enda tydeligere på at de som er forskjellige fra oss selv, er velkomne i speider- og lederfelleskapet? For det er de! Det er noe av det vi skal jobbe med de neste årene – og vi gleder oss!

*Speiderhilsen
Gunvor, landssjef, og
Thor Andreas, viselandssjef*

LYS I MØRKET

Det finnes mange slags mørke. Ikke bare sånn som det er om kvelden når du har lagt deg og lyset er skrudd av på rommet ditt. Det er jo ikke alle som er redd for det heller, men det går an å ha det mørkt inni seg også. Hvis du er redd for at de du er glad i, ikke er glad i deg lenger, eller hvis du er ensom, eller syk, eller sliten og lei deg, eller redd for at alle har glemt deg. Det er ikke godt å ha det slik. Men til alle oss er det Jesus sier: «Jeg er verdens lys! Jeg kan lyse for deg samme hva mørket ditt heter».

Når du er i kirken, så husk at de tente alterlysene forteller at Jesus er tilstede sammen med oss. Da skal du legge merke til at alle andre stearinlys blir tent fra alterlysene. Det er altså ikke vi som kommer med lys til Jesus, men det er han som gir lys til oss. Han er ditt og mitt og hele verdens lys. Jeg trenger å kjenne at Jesus er nær meg, og at han lyser i mitt liv. Da vet jeg at jeg aldri er helt alene og aldri helt uten hjelp, for Jesus vil ikke glemme oss selv om vi ofte glemmer han.

*Vår Far i himmelen!
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden
slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld,
slik vi også tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen.*

VI BER FOR

- De som går ensomme i møte med julen, og for at de blir innlemmet i gode fellesskap og julefeiringer.
- De som er syke eller redde. For at de må finne lys i mørket.
- Rogaland, Romerike, Sogn og Fjordane, Sunnmøre og Telemark kretser.

VI TAKKER FOR

- En vellykket Lederkonferanse, med påfyll og inspirasjon.
- Den innsatsen rovere og ledere gjør i speidergrupper rundt om i hele landet.
- Fornøyde deltagere og vellykkede kurs og arrangementer denne høsten.

TEKST > Sidsel Grønlund //
FOTO > Håkon Kristoffersen //

*Andakten er hentet fra
Patruljeandaktsboka.*

VINNERE: Benkranarane fra Supergluntane stakk av med seieren i årets roverfemkamp.

UTFORDRING: Hinderløypa er fast aktivitet under femkampen.

KREATIVITET: På praktisk oppgave skulle roverne i år lage en sekk eller veske.

KAMPEN OM SKJOLDET

Roverfemkampen i år ble arrangert i Volda i Sunnmøre. Rovere fra hele landet samlet seg for å konkurrere om å vinne vandretroféet, skjoldet.

TEKST > Astrid Lunged Leirvoll // FOTO > Sam Martol Sørhol //

BLI MED PÅ ROVERKONGRESS!

Roverkongress er din mulighet til å påvirke hva roverne skal gjøre det neste året. Du får stemme på ny rovernemnd, være med å velge arrangør til arrangement som roverlandsleir og femkamp, og ta opp saker som betyr noe for deg. Det er også festmiddag og sosialt program, så meld deg på for en hyggelig, lærerik og givende helg med rovervenner fra hele landet!

Født i '04 t.o.m 25 år

7.–9. februar 2020

Dvergsnes skole, Kristiansand

750,-

ARRANGØRENE FOR roverfemkampen var Supergluntane, som sørget for både et flott jorde og telt til oss slik at vi slapp å ta det med selv – luksus! I år var temaet for hjemmelig oppgave «verdens utfordring», og vi skulle lage en plakat og bruke det vi fant ute i naturen. Praktisk oppgave var å lage en veske eller sekk som skulle romme en hel haug med ting, som Ivar Aasen visstnok hadde tatt med seg da han var på tur.

FEMKAMP ER IKKE BARE for de som ønsker å konkurrere. Det er også for dem som ønsker å dra på et sosialt treff, og møte gamle og nye speidere fra hele landet. Jeg reiste til femkamp med intensjonen om å være med på det sosiale, men endte likevel med å delta på noen av aktivitetene. Som gjensynstreffdeltaker fikk vi mulighet til blant annet å gå på topptur og dra på sightseeing i Volda.

PÅ LØRDAGSKVELDEN fikk vi nyte en festmiddag som Supergluntane hadde stelt i stand, med kjøttkaker på menyen. De stilte også opp med et skikkelig sunnmørsk

kakebord. Det var hele 14 forskjellige kaker som fylte to bord! Vi var 34 deltakere, som betydde at det nesten var en halv kake per person. På søndag var det gudstjeneste og vinnerne ble annonsert. Det var Benkranarane fra Supergluntane som til slutt fikk med seg skjoldet hjem.

JEG VAR MED på roverfemkampen i fjor også, og anbefaler det på det sterkeste. Både sted og innhold varierer fra år til år, så det blir en ny opplevelse for hver gang. Man får mulighet til å vise frem sine kunnskaper, og man kan få møte venner man vanligvis ikke ser.

DETTE ER ROVERFEMKAMP

- Roverfemkampen består av fem forskjellige aktiviteter der gruppene blir utfordret i ulike grener.
- Hvert lag består av tre deltakere.
- Aktivitetene er delt inn i en teoridel, dag- og nattorientering, hemmelig oppgave, praktisk oppgave og ei hinderløype.

PEFFTIVAL

- *DET BESTE ARRANGEMENTET Å VÆRE FRIVILLIG PÅ!*

I HØST BLE Peffttival arrangert for andre gang, og ble en like stor hit blant både deltakere og frivillige, som i fjor. Det er en frihelg for pepper, og en flott mulighet til å få ledertrening for rovere. Med rundt 170 pepper trengs mange frivillige. Likevel er det så populært å være frivillig at det i år var venteliste. Jeg var med som frivillig for andre gang.

PEFFTTIVAL ER EN speiderfestival med flere økter med ulikt innhold, leirbål, konsert og mye sosialt. Det er en helg hvor vandrere i ungdomsskolealderen kan fokusere på seg selv i stedet for patruljen, lære nytt og treffe speidere fra andre deler av landet. I år var temaet førstehjelp. Øktene bestod av beredskap, førstehjelpsøvelse med markører, livredning i vann og mye mer. Lørdag kveld var det konsert med et stort band fra Stavanger. Stemninga var god blant deltakere og frivillige, og applaus ble supplert med speiderrop.

SOM FRIVILLIG på Peffttival består oppgavene av å være vakt, lage mat, ha økter, stå i kiosk, teknisk og foto for de som vil det. Grunnen til at det slår så godt an ligger nok mye i at det er sosialt samtidig som man lærer mye om å ha ansvar i trygge omgivelser. Det er veldig lett å bli kjent med nye og man får treffe gamle kjente. Man blir også veldig motivert av å se hvor gøy deltakerne har det!

JEG HADDE ANSVAR for de tekniske oppgavene under helga. Det vil si at jeg sørget for at alle slags store og små ting som måtte fikses ble gjort. Med en så stor skare av frivillige var det ikke noe problem å få satt opp bord og benker, henge opp banner og rigge opp og ned scenen. Alt i alt gikk helga som smurt fra min synsvinkel, og jeg fikk mye god ledererfaring.

PEFFTTIVAL ER ET fantastisk arrangement å være frivillig på enten man har mye eller lite erfaring som stab. Personlig håper jeg dette blir en tradisjon i årene framover, noe jeg vet jeg ikke er alene om. Send gjerne peffene deres på Peffttival slik at vi kan være flere frivillige!

TEKST > Guro Fuglestad //
FOTO > Lars Røraas //

FORBUNDSNYTT

Foto: Ingvild Bjerke Fosse

Kretsleirkurs

Sommeren 2020 skal kretsene våre ha kretsleir. Å arrangere leir krever mye planlegging og mange dyktige frivillige. Vi arrangerer nå kretsleirkurs for alle ressurspersoner som er involvert i arbeidet med kretsleir.

Temaer for kurshelga vil være (kan bli endringer):

- Rekruttering av leirstab
- Lederstien
- Førstehjelp og sanitet på leir
- Leirpåmelding i HyperSys (medlemssystemet)
- Personvern (GDPR)
- Mentorordning og oppfølging av frivillige

- Hvordan lage en god haik
- Økonomistyring
- Inkludering og tilrettelegging
- Program
- Miljøvennlig mat
- Gode og aktiviserende leirbålsinnslag

Det vil også bli tid til å planlegge sin egen kretsleir. Sted: Østlandet. Følg med på kmspeider.no for mer informasjon.

Har du innspill til hva du gjerne vil ha ut av en sånn kurshelg, så ta kontakt med teamleder for program Elise Irene Kjelling på elise@kmspeider.no.

FORTSATT MULIG Å MELDE SEG SOM IST!

Den norske kontingenten for Europa Jamboreen i Polen 2020 søker flere deltakere til internasjonalt serviceteam (IST). Som en del av IST er man med på å løse oppgaver for jamboreen i et internasjonalt fellesskap for å skape en god speideropplevelse. Dette er en god måte å skaffe erfaring i organisering av internasjonale speiderarrangementer og å møte andre speidere fra hele verden. Bli med og opplev styrken i det europeiske speiderfellesskapet!

ALDER: 18 år og eldre

STED: Polen

SØKNADSRIST: 14. desember 2019

PRIS: 10 500,-

Mer info om IST og hvordan delta: ej2020.kmspeider.no.

Makalause dream school

«De Makalause speiderne» i Brønnøysund KFUK-KFUM-speidere har etter flere års drøm fått til en skole for funksjonshemmede i Sri Lanka.

Skolen heter «Makalause dream school» og startet for litt over ett år siden. Den ligger i et område av Sri Lanka hvor det er få tilbud til funksjonshemmede. Skolen har per i dag 16 elever og to fantastiske lærere. De makalause i Brønnøysund bidrar nå med 10 000 kroner i måneden for at skolen skal fortsette. Den makalause gjengen står på med konserter og annet for å få inn penger, men samtidig er det viktig med andre gaver for at vi skal få det til på sikt.

Man kan bidra til skolen ved å bli fast giver gjennom KFUK-KFUM Global og gi 100 eller 200 kroner i måneden. Vi ønsker å kjøpe huset som vi nå driver skolen i. Det koster omtrent en million kroner. Da vil vi kunne utvide skolen til minst dobbelt så mange elever. Det vil sikre skolen i fremtiden.

To av elevene og den ene læreren var sammen med oss på leir i sommer. De var helt fantastiske å ha besøk av og de dro hjem inspirerte til å jobbe med skolens andre mål, nemlig å bli et senter for speiding for funksjonshemmede i Sri Lanka.

Tekst og foto: Kirsten Østergård

BLI MED PÅ STRIKKEDUGNAD

– støtt jentespeiderarbeidet i verden!

I forbindelse med at det i juni neste år arrangeres OB-PS-samling i Bergen inviterer arrangementskomiteen til å bli med på strikkedugnad til inntekt for WAGGGS. Er du glad i å strikke kan du gå inn på kmspeider.no/speiderstrikk for å finne oppskrift på grytekluter og votter med verdensmerket.

– Dette er en fin og enkel måte å gi noe tilbake til WAGGGS, som et uttrykk for takknemlighet for alt speidingen har gitt deg og oss gjennom årene. Vi håper vår hjelp kan bidra til at enda flere kan bli speidere, oppfordrer Kari Saxrud Gundelsby som er medlem i OB-PS og sitter i hovedkomiteen for OB-PS Bergen 2020. Hun kommer med følgende oppfordring:

– Ferdige produkter kan sendes, innen 1. mai 2020, til Guri Kaland Sværen, Hjeltestadvn. 227, 5259 Hjeltestad, eller leveres på et av de to speiderkontorene i Oslo. Tusen takk for hjelpen!

Kort om OB-PS

- Olave Baden-Powell Society (forkortet til OB-PS) er en støttegruppe for WAGGGS.
- Til sammen har OB-PS 1500 medlemmer fra over 60 land.
- Et medlemskap koster £6000 som en engangsavgift for livslangt medlemskap. For personer under 35 år koster det £1000. Beløpet kan fordeles over seks år.
- OB-PS-samlingen i Bergen arrangeres 4.–7. juni og har temaet «Climb any Mountain».

TAR FORM: Slik så det ut på byggeplassen på Nordtangen i midten av oktober.
Foto: Jostein Erevik Fosse.

NÅ BYGGER VI SANITÆRANLEGG PÅ NORDTANGEN

Denne høsten er det byggeaktivitet bak hovedhuset på Nordtangen. Vi er nå i gang med å bygge to vinterisolerte bygg der jentedoen sto før. Dette innebærer en helt nødvendig oppdatering av Nordtangen med tilgang til fem dusjer, syv nye toaletter og to pissoarer, og med en HC-avdeling etter universell utforming. I tillegg kommer innendørs og utendørs vasker og bøttekott.

Vi har inngått en avtale med det lokale byggefirmaet Vigga Bygg på Jaren om en total byggekostnad på 4,4 millioner inkludert moms, og byggene er ferdige til jul! Vi har fullfinansiert anlegget takket være en arv i 2016, spillemidler og hyggelig støtte fra Sparebankstiftelsen Gran og Gjensidigestiftelsen.

ATTRAKTIVT I FREMTIDEN

Dette nye anlegget vil gjøre Nordtangen enda mer attraktivt i fremtiden med en tidsriktig standard på toalett- og hygieneforhold, og vil forhåpentlig medføre at enda flere speidere i inn- og utland, samt andre leirtakere vil få gode opplevelser ved vårt nasjonale speidersenter.

VIDERE PLANER FOR KJØKKEN OG BOD

Nordtangenkomiteen har videre gode planer for stedet, blant annet en total renovering av kjøkkenet, samt planer for nye bygg der bodene i dag står. Til det trenger vi finansiell støtte, og har du et hjerte for Nordtangen, setter vi stor pris på alle donerte beløp til vår gavekonto 3000 19 69435. Tusen takk!

Tekst: Per Ove Løkstad

FLERE NYE SPEIDERGRUPPER

I høst jobbes det med å starte opp speiderarbeid i syv nye grupper – fra Finnmark i nord til Rogaland i sør. Noen grupper har det vært aktivitet i tidligere, mens andre er helt nystartede.

ALLE GRUPPENE er startet på lokalt initiativ, og det er menighetsansatte, foreldre og studenter som har gått i bresjen. Noen av gruppene har startet speiderarbeidet sitt allerede, og i Stokkalandsmarka i Rogaland var det 40 barn som møtte opp for å bli speidere. Speiderne i Båtsfjord hadde sitt første møte 14. oktober, og der var det 33 barn som møtte opp.

FORBUNDET ØNSKER gruppene velkommen, og sier takk til alle nye og nåværende ledere som gir barn og unge muligheten til å delta i speideraktivitet!

Ønsker du å starte en speidergruppe hos deg?

Ta kontakt med vekstkonsulent Magnus Heltne på magnus@kmspeider.no for en uforpliktende prat. Hvis du ønsker å starte en speidergruppe får du hjelp og veiledning i oppstarten og god oppfølging underveis.

For å starte en speidergruppe trenger dere

- Tre til fire voksne som liker å være ute i all slags vær, og som kan bruke litt tid på å planlegge og forberede speidermøtene og turene.
- En som kan ta ansvaret for papirarbeidet.
- Alle ledere trenger politiattest.
- Minst én leder i hver aldersgruppe trenger ledergodkjenning.

Dere trenger ikke

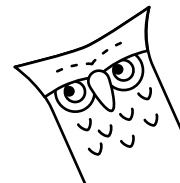
- Lokaler inne: Speidermøter er best ute. Dere trenger ikke faste lokaler for å starte speidergruppe.
- Speidererfaring: Mange har startet speidergrupper uten at noen har vært speidere før. Litt pågangsmot, vilje til å prøve nye ting og å trives rundt barn og unge er alt som trengs. Resten hjelper vi til med.

QUIZ

FRISK OPP DINE SPEIDERKUNNSKAPER MED LEDERFORUMS SPEIDERQUIZ!

Sitter kunnskapene du har tilegnet deg i speidertiden fremdeles i, eller har du huller som bør fylles? I hver utgave av Lederforum kan du teste dine kunnskaper i tre typiske speiderkategorier, samt fire ekspertnøtter. Hva blir ditt resultat?

FRILUFTSLIV

1. Hvor høy er Galdhøpiggen?
2. Hvem er generalsekretær i Norsk Friluftsliv?
3. Hva er en nying?
4. Hva er de tre vanligste måtene å klatre på?

KRISTENDOM

5. Hvilken ukedag er julaften på i år?
6. I hvilken del av Bibelen finner vi Juleevangeliet?
7. Hva heter de tre vismennene?
8. Hvem var landshøvding i Syria på den tiden Jesus ble født?

VERDEN

9. Hvilke tre land fokuserer Globalaksjonen på i år?
10. Hvilken klimaavtale ble underskrevet i 2015?
11. I hvilket land ligger WOSM sitt verdenssenter?
12. Hvilken politiker frontet Brexiten i forkant av EU-folkeavstemningen i 2016?

EKSPERTNØTTER

13. Hvem skal ha vært den første til å ta i bruk ordet friluftsliv?
14. Hva handlet buxespøragsmaalet om?
15. Hva symboliserer oxen og eselet i fortellingen om Jesus fødsel?
16. Hva er det overordnede målet i Parisavtalen?

RESULTAT

- 1–5 RETTE:** Du bør nok lese Speiderhåndboka om igjen.
6–10 RETTE: Bra. Meld deg på Norsk Roland, så får du enda flere poeng neste gang!
11–14 RETTE: Du er en framtidig landssjef.
15–16 RETTE: Selv Lord Baden-Powell ville ha nikket anerkjennende.

Svar: 1) 2469 meter, 2) Lasse Heimdahl, 3) En båttype, 4) Topptau, led og buidring, 5) Tirsdag, 6) Lukasevangeliet, 7) Kaspar, Melkior og Baltasar, 8) Kvirinius, 9) Sør-Sudan, Tanzania og Palestina, 10) Parisavtalen, 11) Svets, 12) David Cameron, 13) Henrik Ibsen, 14) Kvinner kjempet om å få lov til å bruke bukser på slutten av 1800-tallet, for å kunne delta i friluftsliv på lik linje som menn, 15) Oksen symboliserer Israelfolket og eselet hedningene, 16) Å begrense global oppvarming til godt under 2°C, men helst til 1,5°C, sammenliknet med førindustriell tid.

- Alt jeg har lært, har jeg lært i speideren

Eline Marie Grøholt (29) syns det er kjempelett å organisere seminarer og møter og syns det er null stress å snakke foran store forsamlinger. Det har hun lært i speideren. Som leder for 1,2 millioner jentespeidere i Europa er det erfaring som kommer godt med.

ELINE MARIE GRØHOLT

ALDER: 29 år
AKTUELL SOM:

Ble i august valgt som
leder for Europakomiteen
til WAGGGS Europa

-Det er mange ting i livet jeg har lært i speideren som er nyttig i hverdagen. Alt jeg har lært, har jeg lært i speideren.

I august ble Eline valgt til leder for Europakomiteen i WAGGGS, speiderforbundet som alle norske jentespeidere er medlem av. WAGGGS står for World Association of Girl Guides and Girl Scouts og representerer over ti millioner jentespeidere over hele verden. WAGGGS Europa, som Eline leder, har 1,2 millioner medlemmer, fordelt på 45 land og 64 organisasjoner.

TRE KERAMIKKSKÅLER

Det er en regntung torsdag i hovedstaden. Vi møter Eline i leiligheten hennes i Oslo. Hun er hjemme noen dager, mellom møter i Brussel og London. Høstens helger er fylt opp med forpliktelser hun har som leder for Europakomiteen i WAGGGS. Til tross for en travel hverdag serverer hun hjemmebakke

kjeks. På sofabordet står tre små keramikk-skåler hun har laget selv på kurs.

– Det tok tre kvelder med dreining, tørking, glasurmaling og brenning. Det var gøy å prøve seg på noe helt nytt.

Det er ikke ofte Eline tar seg tid til omfattende kursing i nye håndarbeider. Ved siden av jobb går det meste av fritiden med til speiding.

– Det er hobbyen min, så ja, det går med veldig mye tid til det.

I hvert fall nå i starten. Hun håper det kanskje blir mer fritid etter hvert, men denne høsten er fylt opp med ulike representasjonsoppdrag og møtevirksomhet.

BYGGER PATRULJE

Nå bruker hun tiden på å bli kjent med «patruljen sin», som hun kaller komiteen bestående av henne og fem andre kvinner:

– Det viktigste nå er å komme på samme linje,

–Jeg har fått veldig mye fra speiderbevegelsen. Jeg har vært medlem lenge og fått oppleve mye forskjellig. Nå synes jeg det er fint å kunne gi noe tilbake i form av tid.

slik at alle vet hva som foregår. Det er tre helt nye medlemmer i komiteen, og tre som har sittet en periode allerede. Samtidig er det alltid pågående saker som må arbeides med. Min oppgave er å sørge for at alle jobber i samme retning.

Som leder er det Eline sin oppgave å sette retning for hva WAGGGS Europa skal gjøre de kommende årene:

– Innad i komiteen har vi fordelt ulike ansvarsområder. Noen jobber med påvirkning og samarbeid, andre med bærekraft og klima-spørsmål. For de ulike temaene er det arbeidsgrupper som jobber under komiteen. Felles for alle er at de jobber med å stå opp for jenter og unge kvinner.

– En viktig ting vi arbeider med er å påvirke lover og prosesser i EU, som igjen påvirker våre medlemmer. Vi har jobbet mye med temaet vold mot kvinner og har samarbeidet med andre organisasjoner om å sette det på dagsorden. Vi kommer også med innspill til EU sitt budsjett og er pådrivere for at det skal settes av mer penger til prosjekter for barn og unge.

FRA BRYN TIL BRUSSEL

Historien om Eline begynner ikke i Europas hovedstad eller metropolen London, men på speiderhuset Breidablikk på Bryn i Oslo. Her har Eline sine røtter og mye av oppveksten hennes tilbrakte hun i den lokale speidergruppa og på hytta Speiderbo i Østmarka.

– Der var vi hver eneste helg. Vi dro alltid ut dit. Rodde i robåten, lekte i snøen og gjorde alt mulig. Det var på Bryn alt skjedde.

Eline har tidligere vært medlem av landsstyret og leder av Rovernemnda.

Foto: Ingeborg M. K. Skjelmo

Etter hvert utvider Eline sin speiderhorisont. Lederne i speidergruppa oppfordrer henne og de andre patruljeførerne til å dra på kurs i andre kretser for å se litt nye ting. På verdensjamboree opplever hun for første gang det internasjonale fellesskapet som siden skal bli en viktig del av livet hennes. Etter hvert blir hun valgt som leder for Rovernemnda, og derfra fortsetter speiderkarrieren som medlem av landsstyret og så som aktiv frivillig i WAGGGS Europa som hun noen år senere skal få i oppgave å lede.

GIR AV SIN TID

– Jeg har fått veldig mye fra speiderbevegelsen. Jeg har vært medlem lenge og fått

oppleve mye forskjellig. Nå synes jeg det er fint å kunne gi noe tilbake i form av tid.

Og tid gir hun masse av. En vanlig dag i Eline sitt liv startes med å lese speider-e-posten rundt halv seks om morgenen, før hun drar på jobb og får med seg gårsdagens Dagsnytt 18. På vei hjem fra jobb prøver hun å få til et telefonmøte, før resten av kvelden brukes til møter og oppfølging av løpende prosjekter.

– Føler du at du ofrer noe når du bruker så mye tid på speiding?

– Ja, det gjør jeg. Jeg har mindre tid til å stikke på hytta en tur. Eller til å finne på ting i helgene, for da er jeg som regel borte. Det handler mye om hvilke prioriteringer man gjør. Jeg har ikke TV for eksempel, sier hun med et smil og peker ut i rommet mot en manglende skjerm.

UNGT LEDERSKAP

Etter å ha blitt valgt som leder under Europakonferansen i august ble Eline spurt om det var aktuelt å gå ned i stilling på jobben:

– Det er det jo ikke. Det er et viktig prinsipp at det er et frivillig verv, sier Eline og kommer samtidig med et tankekors:

– Det er noe jeg synes WAGGGS skal tenke på: Vi sier at ungt lederskap er viktig, men unge har ikke kommet så langt i arbeidslivet at de kan bestemme over sin egne arbeidshverdag eller har en masse assistenter de kan delegere arbeidet til. Hvis alle skal ha mulighet til å ta på seg de frivillige vervene, må det også tilrettelegges for de unges hverdag.

For Eline er det viktig å møte ungdommen hun representerer. Hun har flere år deltatt

SPEIDERHILSEN: Eline på Norsk Roland i 2004. Foto: Helene Moe Slinning.

som kursstab på Norsk Roland, de siste gangene som kursleder.

– Det syns jeg er gøy, så det tar jeg meg tid til. Man møter mange allrighte ungdommer og jeg blir veldig inspirert og motivert av å være der. Norsk Roland er det mest proffe patruljefører-opplegget jeg kjenner til.

VÅTE SOVEPOSER

– Jeg husker godt en gang på Norsk Roland hvor det hadde pøsregnet flere dager i strekk. Jeg satt inne i Gamlestua på Nordtangen og prøvde å tørke 40 regnjakker og soveposer til morgensdagens haik. Akkurat der og da var de våte soveposene verdens største problem. Samtidig var det så deilig og konkret. Det var den oppgaven som måtte løses der og da, ikke

en masse e-poster, skypemøter og ting som bare fløt rundt.

Norsk Roland var også et vendepunkt for Eline da hun var yngre.

– Jeg deltok da jeg var 14 år og det var et definerende øyeblikk på speiderstigen. Jeg var usikker på om jeg skulle fortsette i speideren, men etter Roland var det aldri noe spørsmål igjen.

I løpet av kurset fikk hun et nettverk over hele Norge, lærte praktiske speiderferdigheter og fikk nye ideer:

– Kanskje gjør Norsk Roland at du bygger et litt kulere byggverk neste gang du er på leir eller arrangerer en litt kulere førstehjelps-øvelse. For meg betydde den uken veldig mye.

I dag er Eline glad hun fortsatte i speideren. I forrige periode som medlem av Europakomiteen var mye nytt. Nå gleder hun seg til å bruke den erfaringen inn i en ny periode de neste tre årene.

– WAGGGS-merket som alle jentespeidere i Norge bærer på armen på speiderskjorta minner oss om at vi en del av mange millioner speidere. Jeg hørte en gang at av alle de som lever på planeten i dag har en halv milliard vært speidere. Tenk at du er en del av det. Det føles ganske stort.

TEKST OG FOTO >
Lillian Frette Litlehamar //

MORMOR KALLA OSS «FJELLGEITER» og me gjekk eit og eit steg med vandrestavar og sekkar på ryggen. Slik at me skulle læra oss verdien i naturen og den energien det kunne gi oss. Vinter som sommar så var me på tur, min kjærleik for Etnefjella har vakse med meg gjennom åra. Det å vandra der på leit etter sauer i septembarmånad er noko av det finaste ein kan gjera. Det å stiga opp på fjellet ein tidleg morgon, sjå doggen som framleis ligg over myrene, sitja ned på toppen av Skuggen og sjå utover heile Stordalen, heile magien i det. Du sit der, funderer over livet og lærer historia bak dei ulike stadnamna.

SAMTIDIG SOM ein sit der og funderer over denne styrken som finns i fjella og i fjordane, som har endra seg gjennom mange tusen år. Dette har gitt grunnlaget til Etnesongen som ein syng kvar 17.mai, som startar med «Etne, du fagre i Hordalands grender».

FLEIRE GONGER har eg reflektert over denne starten og resten av denne songen, og det kjennes aldri så godt som når eg kjem over Mørkeli og ser Etnefjorden. Då veit eg at eg er heima. For meg er Etne og Etnefjella ein av verdas vakraste plassar. Det var noko eg kjente veldig på då eg var så heldig å få vandra heile «Gullruta» i sommar, saman med venner og familie.

ETNE, DU FAGRE!

Til og med det minste eventyret startar når du vågar å setja ein fot utanfor døra. Mine eventyr, både store og små, starta frå eg var liten. Allereie som treåring vandra eg i fjellheimen heima i Etne.

«**GULLRUTA**», **SOM** den er kjent som på folke-
munne, strekker seg over heile Etnefjellet. Ruta tar
deg gjennom steinete fjell, myr, innsjøar og over til
lyng og stiar. Me gjekk frå Skromme, innom hytter
som Simlebu, Storavassbu og Olalia, samt andre og
heile vegen heim til Sørstranda. Det er ei utruleg
kjensle å vandra heimover, kjenna igjen naturen
og sjå dei ulike undera som stig framover. Ein vert
stum over kva ein finn, der ingen dag er lik og du
veit aldri kva som ventar deg av fossefall og vand-
ring for denne dagen. Eg er klar til å starta mine
neste eventyr og utforska mitt fjell og min fjellheim
endå meir, der kvar og ein er hjarteleg velkommen
til å vera med!

Å **VANDRA**: Det er like
viktig å sjå på vegen ein
har lagt bak seg.

HEIME: Etter fleire dagar på vandring er
det all tid godt med utsikt over heimen.

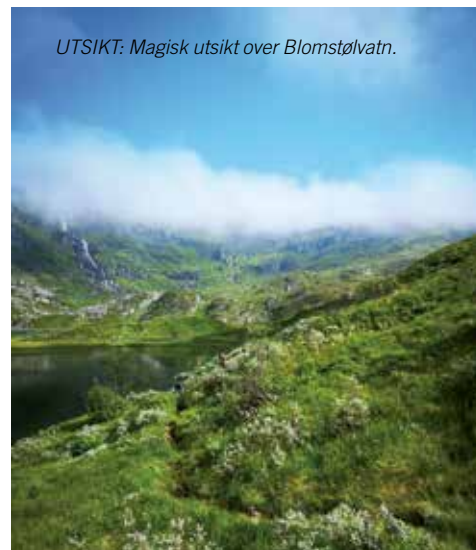
PADLETUR: Kveldstur på Etnefjorden.

LØKJELSVATN: I all sin prakt.

UTSIKT: Magisk utsikt over Blomstølvatn.

**MITT
FJELL**

Lillan utfordrar Kristian Valen i 25.
Stavanger KFUK-KFUM-speidere til å
skrive om sitt fjell eller sin favorittplass
til neste nummer av Lederforum.

Foto: Peder Undheim

Turledelse vinter

Vil du dra på lederkurs der du lærer om hvordan du kan ta med speidere på tur på vinterstid?

Turledelse Vinter tar for seg prinsipper for å lede speidere på tur, og målet er at du etter kurset skal være en bedre og sikrere turleder i vinterfjellet. Kurset passer for alle ledere enten du har mye og eller lite erfaring, siden du selv får sette tre personlige læringsmål som instruktørene vil hjelpe deg med å oppnå.

Temaer som blir tatt opp på kurset

- orientering dag og natt
- sikre veivalg
- gode rutiner
- risikomomenter
- snøskred
- etablering av leiområde og overnattingsformer i snø

Vi vil også ha speidergudstjeneste i Guds frie natur. All overnatting foregår ute, enten i snøhule, finsesatelitt eller telt. Det vil være noe forarbeid og etterarbeid i forbindelse med kurset.

Dette kurset er for rovere og ledere over 18 år.

4.–8. april.

Finse, Hardangervidda.

1300 kr.

Påmeldingsfrist 15. mars.

KURS OG ARRANGEMENTER VINTER OG VÅR 2020

- 24.–26.1 KURSHOLDERKURS**
Forbundskontoret, Oslo. For ledere. Påmelding innen 5. januar.
- 31.1–2.2 KRETSLERIKURS**
Østlandet. For kretslerstab. Les mer på kmspeider.no
- 20.–25.2 EVENTYR UTLAND**
Kandersteg, Sveits. Født i '06–'04. Kurset er fullt.
- 22.2 VERDENSTENKEDAGEN**
Lokalt. Programmaterieell finnes på worldthinkingday.org.
- 28.2–1.3 VINTERTRÅKK**
Lokalt. Dra på vintertur med patruljen. Se hefte for Vintertråkk i arrangementskalenderen på nett.
- 6.–8.3 UNGDOMSTING**
Nordtangen, Gran. Født i '06–'04. Påmelding innen 16. februar. Pris: 1300,–.
- 3.–8.4 VINTER-ROLAND.**
Utsikten i Odda. Født '05–'03. Påmelding innen 15. mars. Pris: 2400 ,–.
- 4.–8.4 TURLEDELSE VINTER**
Finse, Hardangervidda. Rovere og ledere over 18 år. Påmelding innen 15. mars. Pris: 1300,–.
- 4.–8.4 EKSPEDISJON VINTER**
Haukeliseter. Født i '04–'02. Påmelding innen 15. mars. Pris: 1400,–.
- 23.4 ST. GEORGS DAGEN**
Lokalt. Programmaterieell finnes på kmspeider.no.
- 29.5–1.6 KILT – KURS I LEIRTEKNIKK**
Nordtangen, Gran. Født '07–'04. Påmelding innen 10. mai. Pris: 1300,–.
- 5.–7.6 NORGEMESTERSKAP I SPEIDING (NM)**
Bergen. Født i '10–'04. Uttaket skjer gjennom kretsvisе konkurranser. Følg med på nmispeiding.no.

Se også arrangementskalenderen på kmspeider.no.